

Ali Ekrem

Ali Ekrem'in felâketini dün akşam, çok geç vakit haber aldım. Daha evvel, başka mevzuda hazırladığım bir fıkrayı ertesi güne bırakarak, büyük bir teessür içinde, acele bu satırları yazıyorum.

Ali Ekremi ben yakından tanırdım ve çok severdim. İnsan ve muharrir olarak, onun birçoklarımıza meçhul kalmış, biraz eski ve zamana pek uymıyan tipinin örttüğü hususî kıymetleri vardı. Yangın halinde lisan ve edebiyat aşkını ben onda gördüm. Zevki asla modern olmamakla beraber, klâsik sağlamlıkta, mükemmel bir edebî kültürü vardı. Fransızca ve eski Osmanlıca edebî metinleri, kelimesi kelimesine anlamakta onun hizasına çıkabilecek kaç kişi daha sayabileceğimizi kestiremiyorum. Türkçenin bünyesini pek çok lisancılarmızdan daha iyi biliyordu. Ben ilk tecrübe romanlarımı neşrederken, onun her tefrika için ayrı ayrı bana gönderdiği tenkid mektublarında, lisan aid dikkatinin nekadar derine gittiğini on beş sene evvel anlamıştım. Aramızda, nesil farkından doğma, geniş bir zevk ve anlayış mesafesi olmakla beraber, onun gençlerle teker teker ve günü gününe uğraşan, yorulmak bilmez hocalık tarafına büyük bir saygım ve bağlılığım vardı.

Edebiyat mevzularında cidden yorulmak bilmezdi. «Anka» isminde, bugüne kadar neşredilmemiş manzum eserini hazırlamak için, yahud talebesinin vazifelerini okumak ve teker teker, ince ince tashih etmek için, yahud edebiyata dair sadece konuşmak için, hiç ara vermeden, yedi sekiz saatini birden harcardı. Edebiyattan bahse derken büyüyen gözlerini ve yükselen sesini dolduran alev, onun sanatkâr mizacındaki hararet ve samimiyeti belirtmeğe derhal kâfi geliyordu.

Ömrünün son yıllarına bakılınca, Ali Ekrem, talihsizliğin modeli halinde görünür: Oğlu Cezmi intihar etti; kızı Mısırdaki bir otomobil kazasına kurban gitti; kendisi Darülfünundan çıkarıldı; yazıları alâka uyandırmaz oldu; babası Namık Kemal söğüldü; lisanda ve edebiyatta eskidenberi tapındığı kıymetlerin süratli bir tekâmül kurbanı olarak yıkıldıklarını gördü; maddî ihtiyac ve zaruret içinde kaldı. Sevdiği, bayıldığı, aziz ve mukaddes tanıdığı maddî ve manevî her varlık, her kıymet tarafından terkedilerek, hüsrânların en karası ve en dibsizi içinde gözlerini kapadı.

Cezmisi için yazdığı bir şiirin mısraı şimdi içimi kaplıyor:

Söyle, Cezmi, bahar gelmedi mi?

PEYAMI SAFA

